

HULP- EN
DIENSTVERLENING
AAN GEDETINEERDEN

Actieplan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

2018-2020

Gevangenis Turnhout

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Omgevingsanalyse	4
2.1 Grote variatie in het aanbod hulp- en dienstverlening	4
2.2 Tevredenheid samenwerking personeel Justitie	5
2.3 Beperkte impact 'Oefening anders werken'	5
2.4 Blijvend probleem van de personeelstekorten	6
2.5 Verschillen in visie rond dynamische veiligheid	8
2.6 Samenwerking en afstemming is een continue opdracht	8
2.7 Problemen infrastructuur	9
2.8 Verschuivingen in de doelgroep	9
2.9 Participatie gedetineerden	11
2.10 Actieplan 2016-2018	11
3 Actieplan 2018-2020	11
3.1 Domeinoverkoepelende doelstellingen	12
3.2 Domein-specifieke doelstellingen	18
3.2.1 Sport	18
3.2.2 Onderwijs	19
3.2.3 Cultuur	21
3.2.4 Gezondheid	22
3.2.5 Tewerkstelling	22
3.2.6 Welzijn	22

1 Inleiding

Op 8 maart 2013 werd het Decreet betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Dit decreet vormt de wettelijke basis voor onze dagelijkse opdrachten binnen de gevangeniswanden. Per gevangenis werd voorzien in de oprichting van een beleidsteam en coördinatieteam met hieraan verbonden de opmaak en uitvoering van een lokaal actieplan. In de gevangenis van Turnhout werd het coördinatieteam gesplitst voor wat betreft het groepsaanbod en het individueel aanbod. Bij de opmaak van het actieplan werden beide betrokken.

Voor wat betreft de opmaak van een actieplan, zijn de partners van de hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Turnhout niet aan hun proefstuk toe. Voor een derde maal werd een traject aangegaan om een aantal beleidslijnen voor de volgende jaren vast te leggen. Er werd niet vertrokken vanuit een blanco blad. We bouwden verder op voorgaande actieplannen, werden geïnspireerd door het bovenlokaal Strategisch plan¹ en gevoed door een SWOT-analyse waarvan de resultaten omschreven zijn in de omgevingsanalyse. Een boeiend traject waarbij de kansen, noden en gebreken van de lokale context aan bod kwamen, maar ook het enthousiasme en de vastberadenheid van de partners niet onder stoelen of banken gestoken werden. Het resultaat van dit traject kan teruggevonden worden in dit document.

Huidig actieplan kwam tot stand dankzij de inzet van de leden van het beleidsteam en de coördinatieteams in de gevangenis van Turnhout. Ik ben trots om dit actieplan als schriftelijke weerslag van voorgaand traject te kunnen voorleggen. Mijn dank gaat uit naar alle betrokkenen die hun steentje hebben bijgedragen!

Joke Sannen

Beleidscoördinator hulp- en dienstverlening gevangenis Turnhout

¹ Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden – 2015-2020

2 Omgevingsanalyse

De gevangenis van Turnhout is gelegen in het centrum van de stad met een groot aantal structurele samenwerkingspartners in de nabijheid. Met zijn 265-tal gedetineerden, is de gevangenis van Turnhout een eerder kleine gevangenis. Niettemin verblijven er drie doelgroepen: beklagden, veroordeelden en geïnterneerden.

Om de huidige omgevingsanalyse te kunnen opmaken werd een SWOT-analyse uitgevoerd binnen het coördinatieteam groepsaanbod en het coördinatieteam individueel aanbod. Deze resulteerde in een aantal tendensen die hieronder besproken worden en die tevens het kader vormden waarbinnen de nieuwe doelstellingen voor het actieplan 2018-2020 ontstonden.

2.1 Grote variatie in het aanbod hulp- en dienstverlening

Doorheen de jaren werd een uitgebreid aanbod van hulp- en dienstverlening uitgewerkt. Heel wat partners hebben zich voor langere tijd geëngageerd en zijn ondertussen een gevestigde waarde binnen de gevangensmuren van Turnhout. Hieronder alvast een greep uit het aanbod van 2017:

Onderwijs

- Taal: Engels, Nederlands op de gevangenisvloer
- ICT: Autocad, Multimedia, Excel, Powerpoint, Word, Photoshop en Publisher
- Centrum Basiseducatie: Werk zoeken, veiligheid op het werk (VCA)
- Individuele leertrajecten
- Proclamaties

Welzijn en gezondheid

- Individuele gesprekken JWT – CAW De Kempen
- Individuele gesprekken CGG Kempen
- Individueel aanbod AA
- Individueel aanbod Tandem
- Activiteiten directe sociale omgeving
- Maandelijks kinderbezoek
- Wekelijkse ontspanningsavond
- Moestuinproject voor geïnterneerden
- Voorleesverhalen voor papa's
- Golden Oldies
- Kerstfoto's
- Tweedehands kledingmarkt voor geïnterneerden

Herstelgerichte activiteiten

- Regionaal herstelproject Retoer

- Aanbod dader-slachtoffer bemiddeling Moderator
- Slachtoffer in Beeld
- Herstelgerichte gespreksgroep

Tewerkstelling

- Individuele gesprekken detentieconsulent

Cultuur

- Bibliotheek
- Buiten Beeld
- Jaarlijkse BBQ
- Culinaire workshop met het oog op Music for life
- Bloemschikken voor geïnterneerden
- Volksspelen
- Quiz
- Radio Cachot
- Huppeltrut en Machoman
- Simultaan schaken
- Man zijn in deze tijd
- Samen Lezen

Sport

- Fitness
- Buitensport
- Yoga
- Kubben

2.2 Tevredenheid samenwerking personeel Justitie

Uit de SWOT-analyse kwam duidelijk naar boven dat men over het algemeen tevreden is over de huidige samenwerking met het personeel van Justitie. Het gaat dan om de administratieve diensten (griffie, PSD,...) en directie maar ook over bewakend personeel. De voorbije jaren zijn er een aantal verschuivingen geweest die nog steeds als positief ervaren worden.

Een eerste voorbeeld betreft de opmaak van de fitnesslijsten door bewakend personeel. In het verleden werd dit opgenomen door de sportstudenten van ROC Tilburg. Dit gaf regelmatig problemen: gedetineerden die vrijgegaan waren, een gedetineerde die met een andere geen contact mocht hebben maar in dezelfde fitnessgroep zat, celmutaties die uitgevoerd werden tijdens het weekend,... Deze problemen zorgden voor frustraties bij personeel, de sportstudenten en de gedetineerden en brachten op termijn zelfs veiligheidsrisico's met zich mee. Nu bewakend kader deze lijsten opmaakt, kent dit een vlot verloop. De sportfunctionaris zorgt voor de opvolging van de infrastructuur en de organisatie van de pingpong, yoga en de buitensportmomenten.

In 2017 werden aanspreekfiguren bij bewakend kader aangeduid om de samenwerking tussen hulp- en dienstverlening en bewaking te verbeteren. Vooral voor het domein onderwijs heeft dit geleid tot een vlottere samenwerking. De aanspreekfiguur van onderwijs bij bewaking zorgt voor het bezorgen van signalen omtrent de samenwerking met bewaking, maar geeft eveneens een zicht op de populatie die verblijft op vleugel D bv. op vlak van hun taalkennis.

Tot slot wordt ook de aanwezigheid van een PA (penitentiair assistent) op het coördinatieteam als een meerwaarde beschouwd. Nieuw aanbod kan rechtstreeks afgetoetst worden, signalen kunnen sneller opgenomen worden en gevoeligheden kunnen onmiddellijk benoemd worden. Vanuit de hulp- en dienstverlening wordt vanuit een tevreden gevoel gekeken naar huidige samenwerking met het bewakend kader. Een positief gegeven dat we ook in de toekomst graag willen behouden.

2.3 Beperkte impact 'Oefening anders werken'

De voorbije jaren kreeg de oefening 'Anders werken' veel aandacht bij Justitie. Personeel van het bewakend kader maakte zich zorgen om de besparingen die vanuit het hoofdbestuur gevraagd werden met betrekking tot de organisatie van de werkvloer. Ook Vlaamse partners deelden die bezorgheid en vreesden de impact die de oefening mogelijks zou hebben op de organisatie van het aanbod hulp- en dienstverlening. Voor de gevangenis van Turnhout bleef die impact beperkt. Wat hieronder volgt betreft een samenvatting van de oefening en de impact voor de werking van de hulp- en dienstverlening.

Wijziging	Sinds wanneer?	Impact op aanbod/partners
Algemeen: Wijzigingen in regime en voor personeel	Stapsgewijs sinds 30/06/2016	Regime: <ul style="list-style-type: none">- Vanaf 30/6 ontbijtbedeling 's avonds;- Vanaf 16/7 opening vleugel A/B om 8u (met uitzondering voor paleizen en uitgangen);- Vanaf 15/8 sluiting vleugel A/B/D/Beperkte detentie om 20u;- Vanaf 12/9 hervorming bezoek: ma-vrij 3 bezoekmomenten in de namiddag (dus het

		<p>moment in de voormiddag valt weg); weekend geen wijzigingen.</p> <p>Personeel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nachtdienst met 4 ipv 5; - Verandering werkuren keuken, technische dienst,... ; - Dagdienst van 8,5u naar 8u; - Aanpassingen posten en werkuren; - Hervormen opname overuren; - Vooral meer personeel aanwezig in de namiddag (12-16u).
Impact H&D: Avondsluiting om 20u (ipv 21u)	15/08/2016	<ul style="list-style-type: none"> - Avondactiviteiten kunnen niet langer met gemengde doelgroep (want die beweging kan niet meer georganiseerd worden op dat tijdstip); - Avondactiviteiten kunnen niet langer 2u duren, maar slechts 1,5u (namelijk van 18u tot 19u30). Dit zorgt ervoor dat er geen 'voordeel' meer is tegenover de avondwandeling en we een afname zien van het aantal deelnemers; - Het aanbod Buiten Beeld kan niet langer op avonden doorgaan omdat er te weinig ruimte is voor het vertonen van een film met nabespreking.
Impact H&D: Verschuiving van posten personeel, waardoor overwicht in namiddag terecht komt.	01/10/2016	<ul style="list-style-type: none"> - Vraag tot verschuiven van aanbod (bijvoorbeeld kinderbezoek, lessen onderwijs), maar dit is vanuit onze werking praktisch niet haalbaar; - Meeste personeel is aanwezig in de namiddag. De vraag werd door ons in het voorjaar van 2017 gesteld om het maximum aanbod per dagdeel in de namiddag op te trekken, maar hier wenst men niet op in te gaan; - Blijvend probleem van de personeelstekorten, waardoor gepland aanbod geannuleerd moet worden; - Geen impact op de werking van het individueel aanbod.

2.4 Blijvend probleem van de personeelstekorten

Zoals hierboven al aangegeven werd, is het personeelstekort bij bewakend kader geen nieuw gegeven voor de gevangenis van Turnhout. Het betreft een probleem dat ook al voor de oefening 'Anders werken' aanwezig was. Deze personeelstekorten hebben een rechtstreekse impact op de organisatie van de hulp- en dienstverlening. Het schema hieronder geeft weer wat de impact van dit probleem was van begin 2017 tot heden. Vooral de zomermaanden vormen een moeilijke

periode, wat heel wat kopzorgen met zich meebrengt om een zomerplanning te kunnen uitwerken.

2017

09/01	Personeelstekort (-7)	Annulatie les powerpoint (wel doorgegaan: buitensporten in namiddag)
31/01	Personeelstekort (-7)	Annulatie les photoshop en buitensporten (wel doorgegaan bibmoment voor A-B in kleine groepjes)
21/02	Personeelstekort	Annulatie les Photoshop, buitensport, bibmoment A-B
25/02	Personeelstekort	Annulatie bibmoment D
21/03	Personeelstekort	Annulatie bibmoment A-B, Les Photoshop, buitensport
29/05	Personeelstekort (-5)	Annulatie les Publisher – les Engels, buitensport
01/06	Personeelstekort (-5)	Annulatie ontspanningsavonden (crea AB en ontspanning CD)
22/06	Personeelstekort (-6)	Annulatie les Engels + spellenavond + 't Klapke
12/07	Personeelstekort	Geen sportaanbod – geen moestuin
13/07	Personeelstekort	Geen sportaanbod
19/07	Personeelstekort	Geen sportaanbod – geen moestuin
20/07	Personeelstekort	Geen sportaanbod
08/08	Personeelstekort	Geen sportaanbod – geen bib AB
11/08	Personeelstekort	Geen individueel aanbod – geen zomerquiz
14/08	Personeelstekort	Geen sportaanbod
16/08	Personeelstekort	Geen sportaanbod
18/08	Personeelstekort	Geen individueel aanbod
21/08	Personeelstekort	Geen individueel aanbod
29/08	Personeelstekort	Geen sportaanbod – intakes onderwijs individueel ipv klassikaal – geen bib
30/08	Personeelstekort	Geen individueel aanbod
31/08	Personeelstekort	Geen sportaanbod
19/09	Personeelstekort	Geen sportaanbod – geen onderwijs – geen bib
11/12	Personeelstekort	Geen culinaire workshop – lessen wel laten doorgaan
14/12	Personeelstekort	Geen yoga
15/12	Personeelstekort en ziekenhuisopnames gedetineerden	Geen groepsaanbod – wel individueel aanbod
19/12	Nationale staking	Geen groeps- en individueel aanbod

2018

17/01	Personeelsvergadering	Geen groepsaanbod in de namiddag
18/01	Personeelsvergadering	Geen groepsaanbod in de namiddag
29/1 tem 2/2	Syndicale acties (2u later starten + 24u staking op 2/2)	<ul style="list-style-type: none"> - 2 lessen powerpoint - 2 lessen multimedia - 2 lessen Engels - 2 sessies voetbal - 2 sessies volleybal

		<ul style="list-style-type: none"> - 4 sessies pingpong - 1 lezing van Patrick Loobuyck - Proclamatie (waar een alternatief voor zal uitgewerkt moeten worden) - Verplaatsing aanbod Luk Vermeerbergen - 2 ontspanningsavonden georganiseerd door de vrijwilligerswerking van het CAW - 1 bibmoment - 1 moestuin – vrijwilligersproject voor geïnterneerden
9/2	staking	Geen aanbod
27/2	staking	Geen aanbod
19/04	Personeelstekort namiddag	Geen Engelse les, geen individuele gesprekken – vrijwaring van de acties ikv Te Gek (film + panelgesprek tijdens de avond)
30/04	staking	Geen aanbod
16/05	staking	Geen aanbod
06/06	staking	Geen aanbod

2.5 Verschillen in visie rond dynamische veiligheid

Vanuit Justitie wordt veiligheid als een statischer gegeven aanschouwd. Bij Vlaamse partners zijn hierin echter verschillende lagen aanwezig: inspraak gedetineerden, de kracht van goede, kwaliteitsvolle contacten, rechtvaardigheid, zelfredzaamheid, normalisering, inzet op re-integratie, met een herstelgerichte benadering van conflicten. Deze lagen kunnen uitvoering krijgen in de verschillende geledingen van een detentiecontext. Zowel Justitie als Vlaamse partners hebben vragen over de visie van de ander over dynamische veiligheid: Wat houdt dit in? Hoe brengt men dit in de praktijk? Waar zitten de verschillen in visie en hoe zijn deze ontstaan? Hoe kunnen herstelgerichte principes hun uitvoering krijgen binnen de Turnhoutse gevangeniscontext? In de praktijk zorgt dit regelmatig voor frustraties langs beide kanten. Hulp- en dienstverleners krijgen de opmerking te weinig oog te hebben voor de veiligheidsprincipes in een gevangenis en de specifieke risico's verbonden aan het werken met de doelgroep. Omgekeerd hebben hulp- en dienstverleners vaak het gevoel dat er enkel vanuit de beperkingen gekeken wordt naar een situatie, dat gedetineerden niet bekrachtigd worden in hun mogelijkheden en bij een tucht gestraft worden door niet meer te kunnen deelnemen aan activiteiten bijvoorbeeld vanuit onderwijs. Activiteiten worden vanuit onze visie echter aanschouwd als een zinvolle dagbesteding, een stap in de richting van een geslaagde re-integratie. Vanuit ons oogpunt is het jammer dat dit recht afgenomen wordt in het kader van een tucht. Hoewel in verschillende andere gevangenissen hierop uitzonderingen gemaakt worden, merken we dat men in de gevangenis van Turnhout ervoor kiest om geen nuances aan te brengen in de tuchtmaatregelen op het vlak van deelname aan activiteiten.

2.6 Samenwerking en afstemming is een continue opdracht

De gevangenis van Turnhout betreft een context met heel wat verschuivingen in medewerkers, zowel langs de kant van Justitie als bij Vlaamse partners. Het is bijgevolg moeilijk om langdurige samenwerkingen te vormen aangezien veel tijd blijvend geïnvesteerd moet worden in kennismaking. Het is een continue opdracht om ervoor te zorgen dat ieder zicht heeft op de opdrachten van de verschillende medewerkers in de gevangenis van Turnhout, vanuit welke

organisatie die opdracht uitgevoerd wordt, hoe afstemming met andere medewerkers kan bewerkstelligt worden enz. Het gaat om afstemming tussen Vlaamse partners en Justitie, maar ook tussen Vlaamse partners onderling. Het streefdoel dient een integrale benadering te zijn, maar men blijft zoekende hoe integraal gewerkt kan worden zonder dat iemand de regierol heeft die een volledig zicht heeft op de ganse hulp- en dienstverlening en de specificiteit van de Justitiële spelers.

2.7 Problemen infrastructuur

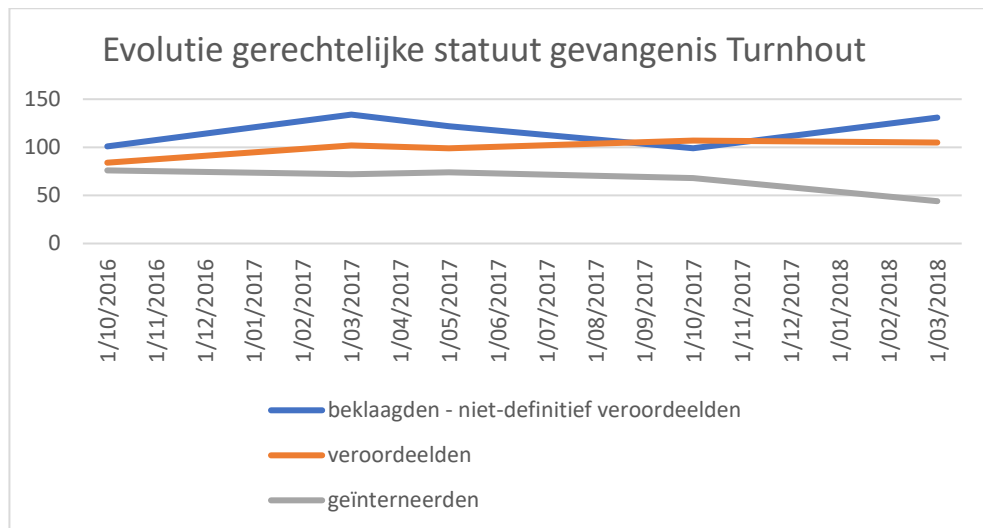
De Vlaamse structurele partners beschikken over twee bureauruimtes met twee computers van Justitie. Deze zijn niet voldoende voor de huidige teamsamenstelling bestaande uit de beleidscoördinator, organisatieondersteuner, leertrajectbegeleider, onderwijscoördinator, sportfunctionaris en cultuurfunctionaris. Daarnaast zijn er nog structurele partners die gebruik maken van de individuele bureelruimtes om gesprekken te voeren met gedetineerden, maar die noodgedwongen van op deze locatie verdere administratie uitvoeren aangezien er geen extra computers voorhanden zijn. Momenteel wordt dit opgelost door een beurtrol af te spreken (iedereen komt op verschillende dagen maar men komt elkaar niet meer tegen) wat de samenwerking en teamvorming net nadelig beïnvloedt. We dromen van een ruimte waar partners elkaar kunnen ontmoeten en waar constructieve samenwerking gestimuleerd wordt. Ook op vlak van infrastructuur voor het aanbod hulp- en dienstverlening stoten we op heel wat beperkingen gaande van beperkt aantal individuele gespreksruimtes tot het ontbreken van sanitaire voorzieningen voor gedetineerden op vleugel D en het beperkt aantal groepslokalen.

2.8 Verschuivingen in de doelgroep

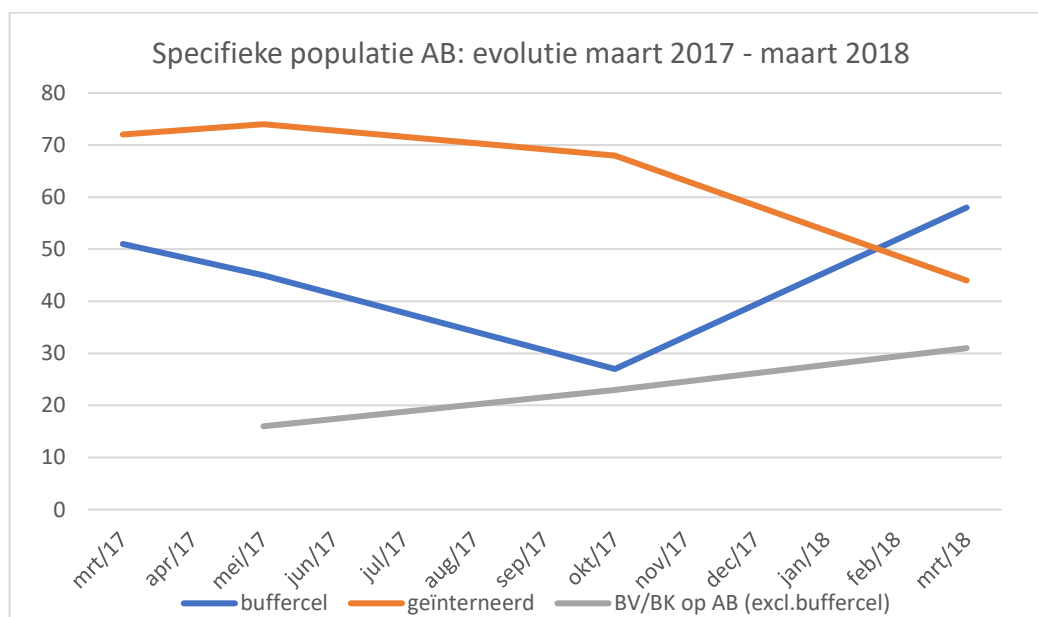
De voorbije jaren werden heel wat initiatieven genomen opdat geïnterneerden niet langer in een gevangeniscontext zouden moeten verblijven, maar een gepast zorgaanbod zouden krijgen. De opening van de forensische psychiatrische centra (FPC's) in Gent en Antwerpen zorgden voor de grootste uitstroom in de doelgroep geïnterneerden in Turnhout, maar ook heel wat geïnterneerden vonden een alternatief verblijf in de nieuwe Long stay - afdeling in Bierbeek². De daling in deze doelgroep is ook merkbaar in andere gevangenissen waar geïnterneerden gehuisvest worden. Waar in maart 2017 nog ongeveer 740 geïnterneerden in een Belgische detentiecontext verbleven, was dit in maart 2018 nog hoogstens 550. De evolutie van de gevangenispopulatie in Turnhout van oktober 2016 tot op heden wordt weergegeven in onderstaand figuur.

² De Long stay – afdeling in Bierbeek is een afdeling van Sint Kamillus met 30 plaatsen voor mannelijke geïnterneerden. Het gaat om een doelgroep die niet meer in aanmerking komt voor verdere behandeling en weinig kans maakt op re-integratie in de maatschappij.

Naast de uitstroom van de doelgroep geïnterneerden (zie oranje lijn), merken we een verhoging van de doelgroep beklaagden en veroordeelden op vleugel AB. Deze verhoging wordt enerzijds veroorzaakt door beklaagden en veroordeelden die op een buffercel terecht komen in afwachting van een plaats op vleugel D (zie blauwe lijn). Anderzijds is er een opmerkelijke verhoging van beklaagden en veroordeelden die voor langere tijd op vleugel AB verblijven omwille van een psychische problematiek of een extra zorgnood (zie grijze lijn).

De gevangenis van Turnhout heeft een gesloten regime en huisvest heel wat gedetineerden die een streng regime vereisen. Dat uit zich onder meer in een hoog aantal personen dat een individueel regime heeft door tuchtmaatregel, bijzondere veiligheidsmaatregel (BVM) of individueel bijzonder veiligheidsregime (IBVR). Op 22/03/2018 hadden 46 gedetineerden een individueel regime wat 16% bedroeg van de totale gevangenispopulatie. Het betreft een groep die we vermoedelijk minder bereiken met groepsaanbod van hulp- en dienstverlening en die tevens moeilijker hun weg vinden naar de hulp- en dienstverlening in het algemeen.

Radicalisering is een thema dat de voorbije maanden niet weggedacht kon worden uit de media en uit politieke debatten. Ook in de gevangenis betreft het een thema waarin zowel Justitie als Vlaamse partners zoekende zijn naar de beste manier om met deze doelgroep om te gaan. Nu op bovenlokaal niveau richtlijnen werden uitgeschreven, zal hier ook op lokaal vlak op korte termijn mee aan de slag gegaan worden. In de gevangenis van Turnhout verblijven momenteel een zestal gedetineerden die opgevolgd worden in het kader van (het risico op) radicalisering.

2.9 Participatie gedetineerden

Vanuit de hulp- en dienstverlening proberen we al enige tijd om de gedetineerden een stem te geven in de organisatie en uitwerking van ons aanbod. Via sleutelfiguren hebben we een rechtstreekse lijn tussen de gedetineerden en de organisatieondersteuner die via die weg aanbod zal aftoetsen, op zoek gaat naar interesses en signalen verzameld. Ook de andere partners brengen via het coördinatieteam signalen op tafel zodat deze opgenomen kunnen worden in afstemming met andere Vlaamse partners en Justitie. Tijdens de volgende periode willen we de bestaande losse initiatieven verbinden met de uitwerking van ons beleid en het actieplan hulp- en dienstverlening. Naast de huidige bestaande initiatieven biedt 2019 heel wat kansen op vlak van dit thema. De Rode Antraciet voert via een Europees project onderzoek naar de manier waarop participatie van gedetineerden kan georganiseerd worden. De aanbevelingen bieden mogelijkheden om dit thema in de praktijk van Turnhout om te zetten en om participatie naar een volgend niveau te kunnen tillen.

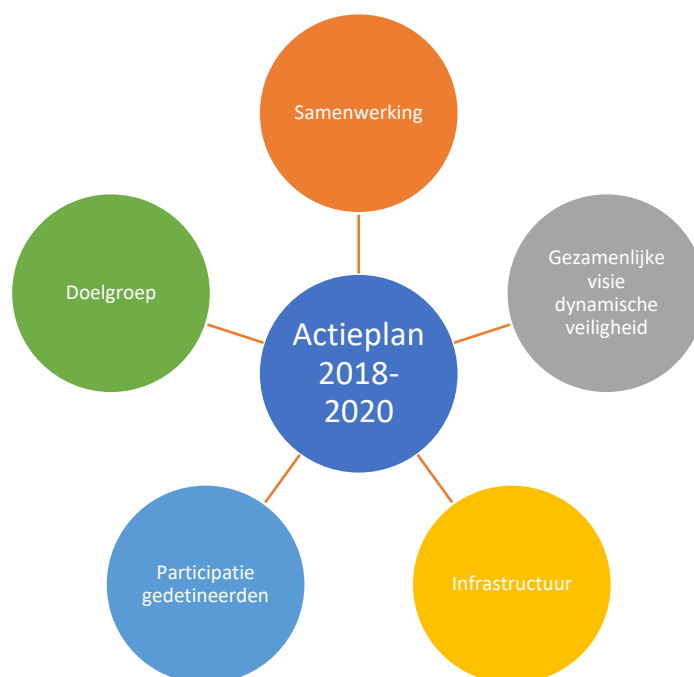
2.10 Actieplan 2016-2018

Er zijn nog een aantal doelstellingen uit het actieplan 2016-2018 waaraan we nog verder willen werken of op verder willen bouwen. Op het vlak van samenwerking werden immers een aantal stappen gezet, zoals de totstandkoming van de 'Nieuwsflash' – een gezamenlijk product tussen Vlaamse partners en Justitie dat een licht schijnt op de dagelijkse praktijk in de Turnhoutse gevangenis. Deze werd als positief onthaald en willen we graag verder zetten. Daarnaast werd vorig actieplan de focus gelegd op thematisch werken, meer bepaald rond suïcidebeleid en drugs. De partners zien het als een meerwaarde dat de verschillende entiteiten met hun eigen werkwijze en visie elkaar ontmoeten om rond een bepaald inhoudelijk thema te werken. Deze werkwijze wensen we ook in de toekomst verder te zetten. Het draaiboek suïcidebeleid werd opgesteld, maar betreft een werkdocument dat een continue aanpassing en opvolging inhoudt. Ook op het vlak van drugsbeleid zijn er nog heel wat kansen binnen en buiten de gevangensmuren. De voorbije periode werden inspanningen geleverd bij Vlaamse partners om de brug naar drughulpverlening te maken over de muren heen. Denk daarbij aan de opstart van de Tandemmedewerkers in elke gevangenis, maar ook aan de werkgroep ter opvolging van signalen en continuïteit in de hulpverlening met een variatie aan partners (CAW De Kempen, CGG Kempen, Justitiehuis Turnhout, Drughulp Eerstelijns, Tandem, PSD Turnhout,...).

3 Actieplan 2018-2020

Op basis van de uitgevoerde SWOT-analyse (zie hoger) werden vijf kernbegrippen geformuleerd door het beleidsteam in de gevangenis van Turnhout. Deze kernbegrippen vormen de kapstok waaraan domeinoverkoepelende en domeinspecifieke doelstellingen gehangen worden.

3.1 Domeinoverkoepelende doelstellingen

Kernbegrip: Doelgroepen
Strategische doelstelling 1: Het aanbod van hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Turnhout wordt via verschillende kanalen bekendgemaakt aan de doelgroepen.
Strategische doelstelling 2: Het aanbod van hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Turnhout is aangepast aan de specifieke doelgroepen.
<p>Motivering: We zien de voorbije periode heel wat verschuivingen binnen de doelgroepen in de gevangenis van Turnhout. Het aantal geïnterneerden is gedaald door verschillende initiatieven buiten de muren: de opening van de Forensisch psychiatrische centra (FPC's) in Gent en Antwerpen, de longstay-afdeling in Bierbeek,... De gevangenis van Turnhout behoudt echter zijn afdeling voor sociaal verweer, waardoor er de verwachting is dat er altijd geïnterneerden in Turnhout zullen verblijven. Het is echter onduidelijk wat het profiel van deze geïnterneerden zal zijn. Daarnaast zien we een verhoging van beklagden en veroordeelden die omwille van een psychische of psychiatrische problematiek in Turnhout verblijven op vleugel AB. Aangezien het zorgteam en bewaking in Turnhout doorheen de jaren heel wat expertise heeft opgebouwd met de doelgroep geïnterneerden, zien we in hen een belangrijke partner wanneer we het aanbod van hulp- en dienstverlening onder de loep willen nemen. Naast bovenstaande verschuiving merken we een verhoging van het aantal veroordeelden die gedurende een langere periode in de gevangenis van Turnhout verblijven. Niet alleen de infrastructuur is niet aangepast aan deze doelgroep; ook het aanbod van hulp- en dienstverlening richt zich meer op gedetineerden met een kort verblijf. Naast de verschuivingen in populatie stellen we ons de vraag of gedetineerden voldoende op de hoogte zijn van het aanbod en hun weg vinden naar</p>

de hulp- en dienstverlening. Op het vlak van bekendmaking is het belangrijk dat er gebruik gemaakt wordt van de verschillende beschikbare kanalen (infokanaal, valven, flyers, mond-aan-mond-reclame door sleutelfiguren,...). Het gebruik van duidelijke taal is hierin onontbeerlijk.	
Operationele doelstelling 1.1: Tegen 2020 wordt er maximaal gebruik gemaakt van het infokanaal om gedetineerden te bereiken en te informeren.	
Actie 1: De informatie op het infokanaal wordt up-to-date gemaakt, in een aantrekkelijke vormgeving, met aparte bladen per thema en in duidelijke taal.	
Actie 2: Er wordt een procedure uitgewerkt om de informatie op het infokanaal op periodieke basis na te kijken op juistheid.	
Actie 3: De procedure voor het up-to-date houden van de informatie op het infokanaal wordt toegepast.	
Trekker	Beleidscoördinator - organisatieondersteuner
Betrokkenen	CORT
Timing	Actie 1: eind 2018 Actie 2: juli 2019 Actie 3: eind 2020
Operationele doelstelling 2.1: De verschuiving in de populatie worden structureel opgevolgd door het coördinatieteam en getoetst aan het huidig aanbod.	
Actie 1: Op elk coördinatieteam zal een populatieschets besproken worden om een toets te kunnen uitvoeren tussen aanbod en populatie.	
Trekker	Beleidscoördinator
Betrokkenen	CORT
Timing	Continue opdracht tot eind 2020
Actie 2: Op basis van de verschuivingen in de populatie wordt er gekeken of andere/nieuwe partners nodig zijn om een aanbod aan hulp- en dienstverlening te organiseren.	
Trekker	Beleidscoördinator
Betrokkenen	Alle leden van het CORT
Timing	Continue opdracht tot eind 2020
Actie 3: Huidige projecten worden afgestemd op de veranderende doelgroep.	
Trekker	Beleidscoördinator
Betrokkenen	Alle leden van het CORT
Timing	Continue opdracht tot eind 2020
In welke mate werd de strategische doelstelling gerealiseerd?	
Gerealiseerd	
Knelpunten / aanbevelingen	
Verderzetting	

Kernbegrip: Samenwerking
Strategische doelstelling 3: Vlaamse partners en Justitie werken samen op structureel en dossierniveau.
Motivering: De voorbije jaren werden al heel wat initiatieven genomen om de samenwerking tussen Justitie en Vlaamse partners en tussen Vlaamse partners onderling te verbeteren. We willen dit elan verder zetten door verbindingen te leggen op inhoudelijk niveau, maar ook door in te zetten op waardevolle kleine initiatieven. Het zijn de dagelijkse contacten tussen medewerkers, ongeacht hun Vlaamse of Justitiële achtergrond, die maakt dat men de samenwerking als constructief aanvoelt. Vanuit Vlaamse partners willen we er alvast voor zorgen dat we bekende gezichten worden voor personeel van Justitie. Daarnaast willen we ook op dossierniveau zorgen voor een meer afgestemde samenwerking. De opmaak van een detentieplan heeft tot doel dat een gedetineerde beschikt over een zinvolle dagbesteding

binnen de gevangensmuren met als uiteindelijke uitkomst een geslaagde re-integratie in de samenleving.		
Operationele doelstelling 3.1: Een gedetineerde heeft één traject met betrokkenheid van elke relevante partner op basis van de noden van de persoon waarbij deze hierin zijn verantwoordelijkheid draagt.		
Actie 1: We starten een proefproject waarbij een hulp- en dienstverleningspartner de regierol opneemt in een dossier en legt de verbindingen met andere domeinen.		
	Trekker	Beleidscoördinator bij aanvang – daarna in overleg met CORT
	Betrokkenen	CORT
	Timing	Eind 2020
Operationele doelstelling 3.2: Partners van Justitie en Vlaamse Gemeenschap vinden elkaar in overstijgende, inhoudelijke thema's.		
Actie 1: De betrokken partners nemen deel aan overleg rond overkoepelende thema's zoals suïcidebeleid, drugsbeleid en herstel.		
	Trekker	Beleidscoördinator
	Betrokkenen	CORT
	Timing	Eind 2020
Actie 2: PSD, directie en JWW komen samen om een goed beleid uit te werken voor kortgestraften die vrijkomen.		
	Trekker	Gevangenisdirectie – aanspreekfiguur hulp- en dienstverlening
	Betrokkenen	JWW, PSD, CORT individueel aanbod
	Timing	Eind 2020
Actie 3: De hulp- en dienstverleners en medewerkers van Justitie ontmoeten elkaar op informele momenten op lunchvergaderingen met inhoudelijk thema.		
	Trekker	Beleidscoördinator
	Betrokkenen	Medewerkers Vlaamse partners en Justitie, gevangenisdirectie
	Timing	Eind 2020
Operationele doelstelling 3.3: De kleinschalige, laagdrempelige samenwerking over de domeinen heen wordt bestendigd.		
Actie 1: Medewerkers nemen maximaal deel aan formele momenten van hulp- en dienstverlening bv. proclamatie onderwijs, gezamenlijke BBQ,...		
	Trekker	Beleidscoördinator
	Betrokkenen	CORT
	Timing	Eind 2020
Operationele doelstelling 3.4: Er wordt ingezet op de zichtbaarheid van medewerkers hulp- en dienstverlening en kleine, dagelijkse waardevolle contacten.		
Actie 1: Er wordt een nieuwsflash opgemaakt met info voor Vlaamse partners en Justitie, waarbij door beide artikels aangeleverd worden.		
	Trekker	Gevangenisdirectie – aanspreekfiguur hulp- en dienstverlening + Beleidscoördinator
	Betrokkenen	Medewerkers Vlaamse partners en Justitie
	Timing	Continue opdracht tot eind 2020
In welke mate werd de strategische doelstelling gerealiseerd?		
Gerealiseerd		
Knelpunten / aanbevelingen		
Verderzetting		

Kernbegrip: Participatie gedetineerden		
Strategische doelstelling 4: Gedetineerden worden betrokken bij het bepalen van de beleidslijnen en de organisatie van het hulp- en dienstverleningsaanbod.		
<p>Motivering: Er werden de voorbije periode al wel wat initiatieven genomen om gedetineerden een stem te geven binnen hulp- en dienstverlening. We willen bestaande initiatieven, zoals het gedetineerdenoverleg, sleutelfigurenwerking,... verbinden met elkaar en kaderen binnen een participatief beleid. Naast de huidige bestaande initiatieven biedt 2019 heel wat kansen op vlak van dit thema. De Rode Antraciet voert via een Europees project onderzoek naar de manier waarop participatie van gedetineerden kan georganiseerd worden. De aanbevelingen biedt mogelijkheden om dit thema in de praktijk van Turnhout om te zetten en om participatie naar een volgend niveau te kunnen tillen. Daarnaast zal ingezet worden op de organisatie van focusgroepen. Deze bieden de kans om gedetineerden te bevragen omtrent thema's van hulp- en dienstverlening. De gedetineerden uit deze focusgroepen vormen antennes voor het overbrengen van signalen naar onze werking toe, en omgekeerd om onze werking bekendheid te geven bij andere gedetineerden en kandidaten aan te spreken voor specifiek aanbod.</p>		
Operationele doelstelling 4.1: Gedetineerden kunnen via het gedetineerdenoverleg signalen bezorgen aan het coördinatieteam hulp- en dienstverlening.		
Actie 1: De uitnodiging voor het gedetineerdenoverleg wordt door de gevangenisdirectie bezorgd aan de beleidscoördinator.		
Actie 2: Een lid van het CORT sluit aan op het gedetineerdenoverleg dat door Justitie georganiseerd wordt.		
Actie 3: Signalen worden gebundeld en opgenomen met de desbetreffende domeinverantwoordelijke of de beleidscoördinator.		
	Trekker	Beleidscoördinator
	Betrokkenen	CORT - Justitie
	Timing	Continue opdracht tot eind 2020
Operationele doelstelling 4.2: De aanbevelingen uit het Europees project van De Rode Antraciet (PAC) zullen, na evaluatie op het CORT, vertaald worden naar de Turnhoutse gevangeniscontext.		
Actie 1: De aanbevelingen worden gepresenteerd op het CORT en getoetst aan de context.		
Actie 2: De aanbevelingen worden vertaald naar de Turnhoutse praktijk en in uitvoering gebracht.		
	Trekker	Medewerker De Rode Antraciet
	Betrokkenen	CORT
	Timing	Vanaf 2019
Operationele doelstelling 4.3: Via focusgroepen krijgen gedetineerden inspraak in de uitwerking van thema's verbonden aan hulp- en dienstverlening.		
Actie 1: Er wordt een focusgroep georganiseerd rond een aantal thema's: <ul style="list-style-type: none"> - Inrichting ongestoord bezoek - Zomerplanning - Music for life - Directe sociale omgeving - 2x aanbod algemeen 		
	Trekker	Organisatieondersteuner
	Betrokkenen	CORT
	Timing	Continue opdracht tot eind 2020
Operationele doelstelling 4.4: Geïsoleerde gedetineerden worden gestimuleerd om hun stem te gebruiken binnen een gevangeniscontext (gedetineerdenoverleg, activiteiten, focusgroep, sleutelfiguren,...).		
Actie 1: Geïsoleerde gedetineerden worden in kaart gebracht.		

Actie 2: Geïsoleerde gedetineerden worden proactief aangesproken om deel te nemen aan de verschillende activiteiten en/of de participatie-organen.		
Trekker	PA - TB - OO	
Betrokkenen	PA-team, ploegcheffen, medewerkers hulp- en dienstverlening	
Timing	Eind 2020	
In welke mate werd de strategische doelstelling gerealiseerd?		
Gerealiseerd		
Knelpunten / aanbevelingen		
Verderzetting		

Kernbegrip: Infrastructuur		
Strategische doelstelling 5: Vlaamse partners beschikken over voldoende bureelruimtes en PC's om hun functie te kunnen uitvoeren binnen de gevangensmuren, alsook over voldoende ruimte voor de organisatie van het aanbod.		
Strategische doelstelling 6: Er wordt ingezet op het kindvriendelijk maken van enkele ruimtes, zoals het ongestoord bezoek en de wachruimte.		
<p>Motivering: De Vlaamse structurele partners beschikken over 2 bureelruimtes met 2 PC's van Justitie. Deze zijn niet voldoende voor de huidige teamsamenstelling: beleidscoördinator, organisatieondersteuner, leertrajectbegeleider, onderwijscoördinator, sportfunctionaris en culturfunctionaris. Daarnaast zijn er nog structurele partners die gebruik maken van de individuele bureelruimtes om gesprekken te voeren met gedetineerden, maar die noodgedwongen van op deze locatie verdere administratie uitvoeren aangezien er geen extra PC's voorhanden zijn. Momenteel wordt dit opgelost door een beurtrol af te spreken (iedereen komt op verschillende dagen maar komt elkaar niet meer tegen) wat de samenwerking en teamvorming net benadeeld. We streven naar een ruimte waar partners elkaar kunnen ontmoeten en waar constructieve samenwerking gestimuleerd wordt. Ook op vlak van infrastructuur voor het aanbod hulp- en dienstverlening stoten we op heel wat beperkingen gaande van beperkt aantal individuele gespreksruimtes tot het ontbreken van sanitaire voorzieningen voor gedetineerden op vleugel D en het beperkt aantal groepslokalen. Daarnaast stellen we vast dat er verbeteringen uitgevoerd kunnen worden in het lokaal voor ongestoord bezoek dat tevens gebruikt wordt voor familiaal bezoek. We streven ernaar om deze ruimte meer kindvriendelijk in te richten en stellen een plan van aanpak voor. Daarnaast bekijken we hoe de wachruimte visueel aantrekkelijker gemaakt kan worden.</p>		
Operationele doelstelling 5.1: Justitie en Vlaamse partners bekijken hoe een herverdeling van de huidige beschikbare ruimtes mogelijk is en voeren deze aanpassing uit.		
Actie 1: Er wordt een inventaris opgemaakt van huidige beschikbare bureelruimtes, gesprekslokalen en groepslokalen.		
Actie 2: Er wordt een suggestie van herverdeling van bureelruimtes opgemaakt dat besproken wordt met de gevangenisdirectie.		
Actie 3: De beschikbare groepslokalen zijn in kaart gebracht en een suggestie van polyvalent gebruik wordt opgemaakt. De suggestie wordt besproken met alle betrokken partners en Justitie. Deze suggestie omvat ook knelpunten zoals het gebrek aan sanitair bij het groepslokaal op D.		
Trekker	Leertrajectbegeleider en organisatieondersteuner	
Betrokkenen	CORT en gevangenisdirectie, Justitiële partners	
Timing	Afgerond tegen eind 2019	
Operationele doelstelling 6.1: Er wordt een advies opgemaakt voor het kindvriendelijk inrichten van het lokaal voor ongestoord bezoek opdat dit meer geschikt wordt beschouwd voor familiaal bezoek.		

Actie 1: Opmaken van advies en kostenraming.		
Actie 2: Bespreken van advies met gevangenisdirectie.		
Trekker	Cultuurfunctionaris en organisatieondersteuner	
Betrokkenen	Gevangenisdirectie, team familie en onthaal CAW De Kempen	
Timing	Eind 2020	
Operationele doelstelling 6.2: Er wordt een advies opgemaakt voor het visueel aantrekkelijker maken van de wachtruimte.		
Actie 1: Opmaken van advies en kostenraming		
Actie 2: Bespreken van advies met gevangenisdirectie		
Trekker	Cultuurfunctionaris en organisatieondersteuner	
Betrokkenen	Gevangenisdirectie, team familie en onthaal CAW De Kempen	
Timing	Eind 2020	
In welke mate werd de strategische doelstelling gerealiseerd?		
Gerealiseerd		
Knelpunten / aanbevelingen		
Verderzetting		

Kernbegrip: Gezamenlijke visie dynamische veiligheid		
Strategische doelstelling 7: Justitie en Vlaamse partners hebben een gedeelde visie omtrent dynamische veiligheid wat zich vertaalt in het gedrag van alle medewerkers op de werkvloer.		
Motivering: Vanuit Justitie wordt veiligheid als een statischer gegeven aanschouwd. Bij Vlaamse partners zijn hierin echter verschillende lagen aanwezig: inspraak gedetineerden, de kracht van goede, kwaliteitsvolle contacten, rechtvaardigheid, zelfredzaamheid, normalisering, inzet op re-integratie, met een herstelgerichte benadering van conflicten. Deze lagen kunnen uitvoering krijgen in de verschillende geledingen van een gevangenis. Zowel Justitie als Vlaamse partners hebben vragen over de visie van de ander over dynamische veiligheid en hoe herstelgerichte principes hun uitvoering kunnen krijgen binnen de Turnhoutse gevangeniscontext. We willen werken aan een gezamenlijke visie over dynamische veiligheid en herstelgericht werken, met oog voor ieders eigenheid en missie, maar met respect voor ieders taken binnen deze context.		
Operationele doelstelling 7.1: Justitie en Vlaamse partners gaan een gezamenlijk traject aan tot visieontwikkeling omtrent een humane, herstelgerichte detentie in de gevangenis van Turnhout.		
Actie 1: Er wordt een stuurgroep samengesteld met vertegenwoordigers van de verschillende betrokken partijen: directie, PA, PSD, hulp- en dienstverlening.		
Actie 2: De stuurgroep organiseert een focusgroep om input te leveren voor dit thema. De focusgroep bestaat uit verschillende doelgroepen: naast lokale medewerkers van Justitie en Vlaamse diensten ook bv. gedetineerden, slachtoffers, burgers, medewerkers andere gevangenissen,... Het resultaat van de focusgroep wordt verwerkt door de stuurgroep.		
Actie 3: De stuurgroep formuleert een definitie van dynamische veiligheid.		
Actie 4: De stuurgroep formuleert een definitie van herstelgericht werken.		
Actie 5: De stuurgroep lijst de good practices en knelpunten op voor de gevangenis van Turnhout en stelt aanbevelingen op voor de dagelijkse werking.		
Actie 6: De aanbevelingen worden besproken met de gevangenisdirectie. Een plan van aanpak wordt opgesteld door de stuurgroep.		
Trekker	Stuurgroep	
Betrokkenen	Focusgroep	
Timing	Afgerond tegen eind 2020	

Operationele doelstelling 7.2: Er worden kleine experimenten uitgewerkt en toegepast om een weg te vinden naar een gezamenlijke visie.	
Actie 1: Er worden experimenten uitgewerkt die: <ul style="list-style-type: none"> - Inzetten op het geven van meer verantwoordelijkheid aan gedetineerden; - Inspelen op een rechtvaardigheidsgevoel; - Differentiatie – aanpak op maat bieden; - Gekoppeld kunnen worden aan de procedure herstelfonds; - Inzet op een nauwere samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en bewaking. 	
Actie 2: Experimenten worden in uitvoering gebracht en geëvalueerd.	
Trekker	Onderwijscoördinator en PA
Betrokkenen	Stuurgroep dynamische veiligheid
Timing	Eind 2020
In welke mate werd de strategische doelstelling gerealiseerd?	
Gerealiseerd	
Knelpunten / aanbevelingen	
Verderzetting	

3.2 Domein-specifieke doelstellingen

3.2.1 Sport

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 8: De Rode Antraciet realiseert een regulier sportaanbod en stuurt dit bij waar nodig.
Motivering: Voor werkende gedetineerden die op vleugel C verblijven is er buiten fitness geen tot weinig groepsaanbod sport waar men aan kan deelnemen. Gedetineerden die op 'buffercellen' op vleugel AB verblijven voordat men naar vleugel D kan doorschuiven bestaat er geen tot weinig groepsaanbod sport waar men aan kan deelnemen.
Actie 1: Het domein sport werkt een groepsaanbod sport uit voor werkende gedetineerden die op vleugel C verblijven.
Actie 2: Het domein sport inventariseert de mogelijkheden en tracht een groepsaanbod sport uit te werken voor gedetineerden die op de buffercellen van AB verblijven.

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 9: Het aanbod sport is maximaal afgestemd op de lokale context van de gevangenis van Turnhout en houdt rekening met de lokale behoeften.
Motivering: De opening van het Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) te Antwerpen merken we een verschuiving van de doelgroep geïnterneerden. Het is onduidelijk welk profiel van gedetineerden zal achterblijven in de gevangenis van Turnhout.
Actie 1: Het domein sport gaat het huidige sportaanbod voor geïnterneerden herbekijken en daar waar nodig bijsturen, rekening houdend met de noden en behoeften van de (gewijzigde) doelgroep.

Kernbegrip: Samenwerking
Operationele doelstelling 10: De sportfunctionaris van de gevangenis Turnhout versterkt haar netwerk van partners en heeft zicht op (mogelijke) aanbodverstrekkers in de regio.

<p>Motivering: Investeren in de responsabilisering van de samenleving voor een sportief aanbod voor gedetineerden is (en blijft) een belangrijk gegeven. Gevangenen maken als volwaardig mens deel uit van de samenleving ondanks de vrijheidsberoving. Het is belangrijk dat sportactiviteiten van buiten de gevangenis worden doorgetrokken naar binnen.</p>
<p>Actie 1: Het domein sport evalueert de proefperiode met Buurtsport Turnhout van het voorjaar 2018 en inventariseert, na een positieve evaluatie, welke mogelijkheden er zijn voor verderzetting.</p>
<p>Actie 2: Het domein sport zoekt (actief) contact met de Sportraad van de stad Turnhout, stelt zichzelf voor bij deze partner en inventariseert eventuele samenwerkingsmogelijkheden voor wat betreft het sportaanbod in de gevangenis van Turnhout.</p>

<p>Kernbegrip: Infrastructuur</p>
<p>Operationele doelstelling 11: De sportfunctionaris van De Rode Antraciet vzw adviseert de gevangenis qua infrastructuur en accommodatie, in functie van de organisatie van een kwalitatief sportaanbod in de gevangenis.</p>
<p>Motivering: De fitnessstoestellen en materialen in de gevangenis van Turnhout zijn merendeel verouderd, er ontbreekt een lange termijnvisie met betrekking tot frequent onderhoud.</p>
<p>Actie 1: Het domein sport zal een inventarisatie maken (welke toestellen/materialen, staat,...) van de twee fitnesszalen in de gevangenis van Turnhout.</p>
<p>Actie 2: Het domein sport zal in gesprek gaan met de gevangenisdirectie in verband met bewerkstelligen van een lange termijnvisie met betrekking tot frequent onderhoud, aankoop nieuwe toestellen/materialen,...</p>

3.2.2 Onderwijs

<p>Kernbegrip: Samenwerking</p>
<p>Operationele doelstelling 12: Onderwijs wil een samenwerking aangaan met de Hogescholen in de regio.</p>
<p>Motivering: Voor gedetineerden zoeken we naar meer diversiteit in de mogelijkheden die er zijn om vanuit detentie een zinvol en waardevol leertraject te volgen. Door de samenwerking aan te gaan met (lokale) actoren hopen we een sterk netwerk uit te bouwen waar gedetineerden, liefst reeds vanuit detentie, vlot hun weg naar vinden.</p>
<p>Actie 1: Er worden contacten gelegd met de Hogescholen in de regio Noorderkempen.</p>
<p>Actie 2: Onderzoek van de opleidingsmogelijkheden in de Kempische gevangenissen.</p>
<p>Operationele doelstelling 13: Onderzoek naar het organiseren en centraliseren van beroepsopleidingen gecombineerd met AAV vakken om zo een diploma secundair onderwijs te behalen in de Kempen.</p>
<p>Motivering: In de Kempen hebben we een unieke concentratie van gevangenissen. De onderwijscoördinatoren uit deze gevangenissen willen evolueren naar een gezamenlijk onderwijsbeleid en uitvoering. Gedetineerden laten participeren aan de opleidingen die in de Kempen georganiseerd worden is ons doel. Door de omvorming van een deel van het bestaand aanbod naar AAV, al dan niet aangevuld met het overig AAV-aanbod, doen we het groepsaanbod raken aan individuele trajecten en hopen we tevens antwoord te bieden op de digitale moeilijkheden die mogelijks in de toekomst trajecten van de examencommissie gaan bemoeilijken.</p>
<p>Actie 1: De OC's uit de Kempen werken een concept uit op basis van gesprekken met CVO's en tweedekansonderwijs.</p>
<p>Actie 2: Er wordt gezocht naar gemotiveerde partners.</p>

Actie 3: Het concept wordt besproken met de beleidscoördinatoren van de Kempische gevangenissen.
Actie 4: Het concept wordt besproken met de partners van Justitie (lokaal, bovenlokaal, PSD, DDB, SURB,...) en een samenwerking wordt opgezet.
Operationele doelstelling 14: De samenwerking tussen onderwijs, cultuur en de bibliotheek wordt verbeterd.
Motivering: Onderwijs, leren, lezen, cultuur,... het zijn allemaal elementen die onlosmakelijk verbonden zijn met een leven lang leren. We willen ook in de gevangenis deze domeinen meer naar elkaar toe brengen om samen sterker te staan. Door in te zetten op een kwaliteitsvolle bibliotheek, willen we de toegang tot kennis versimpelen en verbeteren.
Actie 1: Er wordt een overleg georganiseerd tussen de betrokken partners van onderwijs, cultuur en de bibliotheek.
Actie 2: De opgelijste ideeën die verderkomen uit dit overleg worden onderzocht op vlak van uitvoerbaarheid.
Actie 3: Vernieuwende ideeën worden uitgevoerd.

Kernbegrip: Infrastructuur
Operationele doelstelling 15: De dienst onderwijs ijvert voor toegang tot internet voor lerenden.
Motivering: Reeds vandaag maar ook in de zeer nabije toekomst komt de toegang an sich en ook de kwaliteit van het onderwijsaanbod voor gedetineerden duidelijk in het gedrang. De gedetineerden worden hier op directe manier door benadeeld: het beperkt hun kansen op een succesvolle re-integratie in de maatschappij. Op lange termijn hebben gedetineerden geen voeling meer met de maatschappij die steeds digitaler wordt. Door hen volledig uit te sluiten van internettoegang, dragen we bij tot het verhogen van detentieschade, wat vervolgens ook nefast is voor de re-integratie. Op lange termijn zal de maatschappij de prijs betalen voor het onvoldoende voorbereiden van gedetineerden op hun terugkeer naar de maatschappij. Door de uitbouw van internet (in een goede infrastructuur) sluiten we aan bij de moderne maatschappij en proberen we de digitalisering van het onderwijs te volgen.
Actie 1: Het domein onderwijs bespreekt met de lokale gevangenisdirectie het belang van internettoegang voor de verderzetting van onderwijs aan gedetineerden.

Kernbegrip: Participatie gedetineerden
Operationele doelstelling 16: Onderwijs wil een grotere zelfredzaamheid en betere voorbereiding op de maatschappij voor gedetineerden door hen de mogelijkheid te geven om naar een Open Leercentrum te gaan.
Motivering: Via een OLC willen we gedetineerden helpen om terug meer zelfstandig te worden. Via een OLC geraken lerenden vlotter bij kennis, nemen ze meer verantwoordelijkheid op en verbeteren we de zoekvaardigheid. In combinatie met internet sluiten we zo op termijn aan bij de werking buiten de muren waarin mensen zelf, via PC, op zoek gaan naar de juiste informatie.
Actie 1: Duidelijk definiëren van een 'Open Leercentrum' (OLC).
Actie 2: Formuleren van een visie en de werking van een OLC.
Actie 3: Bespreken van concept met beleidscoördinator, CORT en directie.
Actie 4: Op zoek gaan naar begeleiding voor het OLC, met een voorkeur voor professionele krachten.
Actie 5: Belang van toegang tot internet voor lerenden bespreken met Justitie.
Actie 6: Implementatie van het concept OLC.
Operationele doelstelling 17: Gedetineerden hebben meer inspraak in de samenstelling van het onderwijsprogramma.

Motivering: Door gedetineerden te betrekken in de samenstelling van het onderwijsprogramma, blijven we dicht bij de leefwereld en interesses van het doelpubliek. Dit kan niet alleen de zinvolheid van het aanbod, maar ook de participatie en motivatie verhogen.
Actie 1: Bevraging van onderwijsbehoeften bij gedetineerden.
Actie 2: Onderzoek naar haalbaarheid en organisatie van nieuwe ideeën.
Actie 3: Eventuele uitvoering van de nieuwe ideeën.

3.2.3 Cultuur

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 18: De cultuurfunctionaris neemt initiatief om concrete samenwerking te bewerkstelligen met het domein onderwijs voor wat betreft het bereiken van de doelgroep anderstaligen.
Motivering: Er verblijven heel wat anderstaligen in de gevangenis van Turnhout. We willen kijken hoe we deze groep beter kunnen bereiken. Door samen te werken met een ander domein kunnen bruggen gebouwd worden en meer gedetineerden bereikt worden die we via een andere weg niet zouden bereiken.
Actie 1: De cultuurfunctionaris en de onderwijsverantwoordelijken ontmoeten elkaar om aanbod uit te werken voor anderstaligen met linken naar beide domeinen, bijvoorbeeld door linken naar een lespakket, taalstimulering,...

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 19: De cultuurfunctionaris streeft naar meer mogelijkheden van expressie voor gedetineerden.
Motivering: Er zijn heel wat kansen in Turnhout om een breder aanbod te verkennen. We benaderen dit ruim als “expressie” omdat er verschillende media zijn om je expressie te tonen. Het is interessant om te experimenteren met deze verschillende media en op die manier te ontdekken waar de noden en behoeften liggen van de gedetineerden. We streven ernaar om daarbij de gedetineerden mee te laten nadenken hoe we via aanbod op hun behoeften kunnen inspelen.
Actie 1: De cultuurfunctionaris organiseert aanbod dat gedetineerden stimuleert tot expressie via uiteenlopende technieken, gaande van beeldende kunst tot theater, hip hop, dans etc. De keuze van het aanbod wordt gebaseerd op de behoeften van de gedetineerden.

Kernbegrip: Samenwerking
Operationele doelstelling 20: De cultuurfunctionaris verkent de mogelijkheden van nieuwe samenwerkingspartners voor de gevangenis van Turnhout.
Motivering: Het is interessant om te gaan kijken welk aanbod er is in de buitenwereld en hoe we de brug naar binnen kunnen maken. We investeren hierbij graag in de responsabilisering van de samenleving ten aanzien van een cultureel aanbod voor gedetineerden. Partners waaraan gedacht wordt zijn bijvoorbeeld KWB, Lokale helden, De Ruimte, etc.
Actie 1: De cultuurfunctionaris organiseert verkennende gesprekken met nieuwe samenwerkingspartners en bekijkt of een vertaalslag van het aanbod naar de lokale gevangenis mogelijk is.

Kernbegrip: Samenwerking
Operationele doelstelling 21: De cultuurfunctionaris zet in samenwerking met de Bibliotheek van Turnhout in op leesbevordering van gedetineerden.
Motivering: Door de nieuwe consulent doelgroepen en educatie zien we heel wat samenwerkingsmogelijkheden rond leesbevordering. De bibliotheek in de gevangenis is een aangename ruimte om te gebruiken voor meer ontmoeting, educatie en leesplezier te stimuleren.
Actie 1: De cultuurfunctionaris organiseert samen met de Bibliotheek van Turnhout activiteiten in het kader van leesbevordering, zoals 'samen lezen', leesplezier, leestafels, ontmoetingsmomenten via lezen,...

3.2.4 Gezondheid

De structurele partner in het domein gezondheid, met name CGG Kempen, maakt de keuze om geen domeinspecifieke doelstelling te koppelen aan huidig actieplan van de gevangenis van Turnhout.

3.2.5 Tewerkstelling

De structurele partner in het domein tewerkstelling, met name VDAB, maakt de keuze om geen domeinspecifieke doelstelling te koppelen aan huidig actieplan van de gevangenis van Turnhout.

3.2.6 Welzijn

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 22: Trajectbegeleiding tracht conform de sectorafspraken binnen het algemeen welzijnswerk proactief aan de slag te gaan met de doelgroep geradicaliseerden.
Motivering: De doelgroep geradicaliseerden in een detentiecontext zijn een nieuw gegeven in de in gevangenis van Turnhout. Met een aanklappende aanbod en in samenwerking met aanwezige partners trachten we ook bij deze doelgroep een toegankelijk en inclusief aanbod te realiseren.
Actie 1: Trajectbegeleiding maakt in samenwerking met de betrokken partners een vertaling van de sectorafspraken naar de lokale context.
Actie 2: Trajectbegeleiding neemt in partnertafels een regierol op, tenzij een andere dienst duidelijk beter geplaatst is, in dossiers die betrekking hebben op dit thema. Dit gebeurt conform de sectoropdracht.
Actie 3: Trajectbegeleiding zorgt voor de nodige expertise om deze opdracht te kunnen uitvoeren.

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 23: Trajectbegeleiding gaat aan de slag met het thema binnen-buiten.
Motivering: Ex-gedetineerden ondervinden bij het verlaten van een gevangenis veel drempels in de opstap om terug te verbinden met de samenleving. De hiaten in het aanbod, schaamte en gebrekkige kennis zorgen ervoor dat ex-gedetineerden nog te vaak door de mazen van het net vallen. Deze doelstelling tracht het opnemen van onbeantwoorde ondersteuningsnoden bij het

verlaten van de penitentiaire context te bekomen en tevens drempels op weg naar hulp- en dienstverlening en informele netwerken te verkleinen.
Actie 1: Trajectbegeleiding maakt een vertaling van het project binnen-buiten naar de lokale context.
Actie 2: Trajectbegeleiding implementeert deze werking in hun aanbod.

Kernbegrip: Samenwerking
Operationele doelstelling 24: De organisatieondersteuner optimaliseert de plannings in samenspraak met de andere leden van het CORT.
Motivering: Eén van de cruciale taken van de organisatieondersteuner is het beheer van alle plannings (lokalen, dagindelingen, aanvraag koffie en thee,...). Een duidelijke planning draagt bij tot een vereenvoudigde werking, en dit belangt alle leden van het CORT aan. Vandaar dat de organisatieondersteuner de leden van het CORT actief zal aanspreken op hun bijdrage aan die vereenvoudiging.
Actie 1: Elk lid van het CORT maakt gebruik van de activiteitenkalender via Outlook.
Actie 2: Exploreren hoe we een “vaste” structuur kunnen krijgen in lokalenplannings.
Actie 3: De extra avond-momenten worden benut.
Actie 4: De activiteitenplanning krijgt systematisch een plaats op het CORT.

Kernbegrip: Doelgroepen
Operationele doelstelling 25: De organisatieondersteuner gaat aan de slag met het thema “directe sociale omgeving” (DSO).
Motivering: In het verleden zijn er reeds een aantal projecten/middelen gerealiseerd (zoals het heen-en-weer-boekje tussen papa en kind) om de relatie met de directe sociale omgeving te verbeteren. Sommige van die middelen worden helaas niet (meer) gebruikt. Het warm water opnieuw uitvinden is niet nodig, maar kijken hoe we het een nieuw leven kunnen inblazen is wel belangrijk.
Actie 1: De organisatieondersteuner verkent hoe het heen-en-weer-boekje voor kinderen en papa’s nieuw leven ingeblazen kan worden.
Actie 2: Er wordt een focusgroep georganiseerd met betrekking tot het thema ‘DSO’.

